

Nový znalecký zákon z pohledu znalce

Mikulov, 2. 9. 2021

Úvod

- Zákon **č. 254/2019 Sb.**, o znalcích, znaleckých kancelářích a znaleckých ústavech
- Vyhláška **č. 503/2020 Sb.**, o výkonu znalecké činnosti
- Vyhláška **č. 504/2020 Sb.**, o znalečném
- Vyhláška **č. 505/2004 Sb.**, „*o oborech a odvětvích*“
- Účinnost 1. ledna 2021, přechodná ustanovení

Subjekty vykonávající znaleckou činnost

- **Znalec, Znalecká kancelář, Znalecký ústav**
- Právní nárok na jmenování
- Personální substrát znalectví

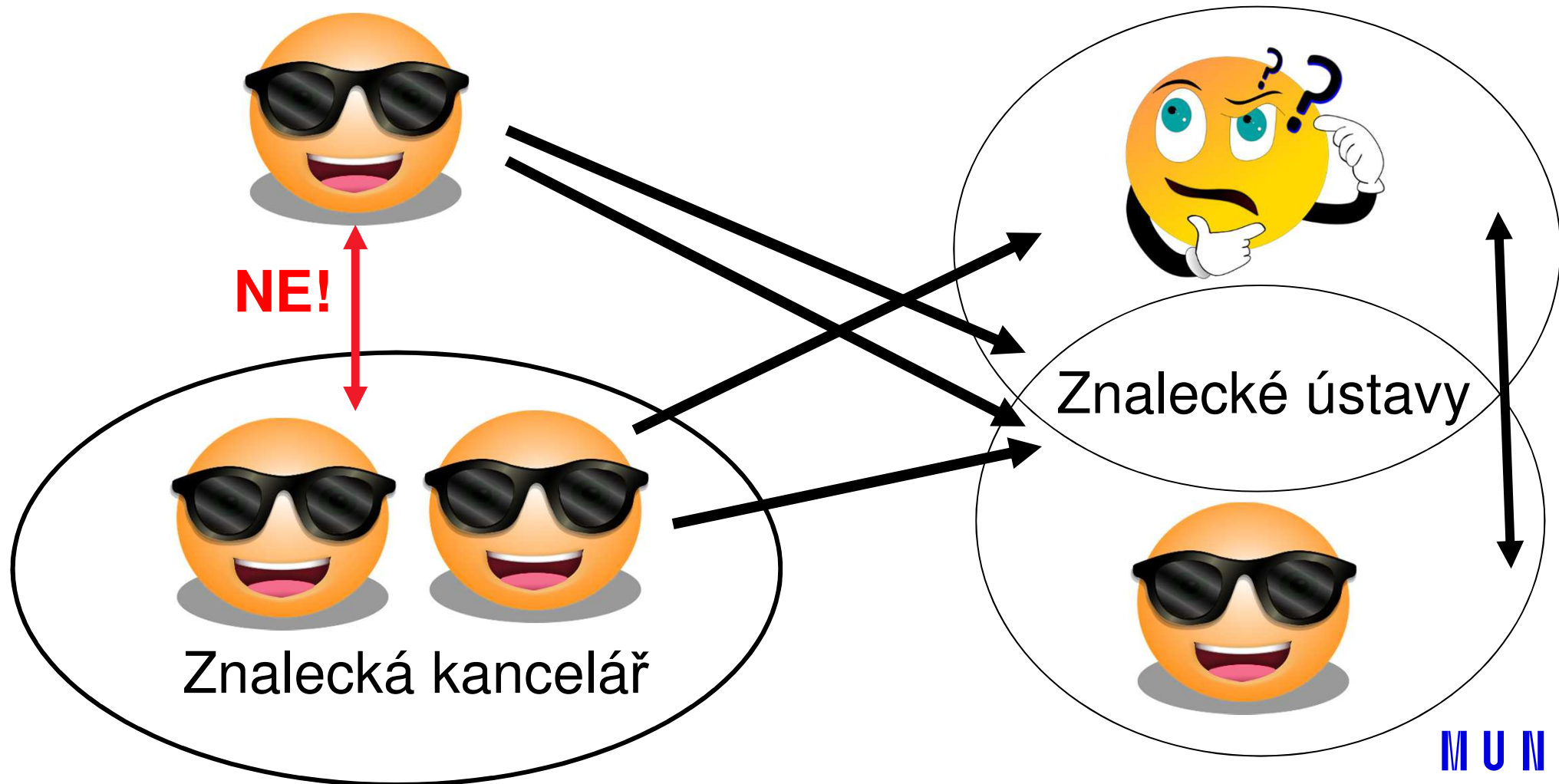

Odborník

Znalec

Personální substrát znaleckých subjektů

Právní postavení „dosavadního“ znalce

- § 46/1 zákona: Znalec, který získal oprávnění k výkonu znalecké činnosti podle zákona č. 36/1967 Sb., ve znění účinném před dnem nabytí účinnosti tohoto zákona, **je zapsán** jako znalec do seznamu znalců podle tohoto zákona.
- § 46/2: Znalec podle odstavce 1 je oprávněn vykonávat znaleckou činnost podle tohoto zákona **nejdéle po dobu 5 let** ode dne nabytí účinnosti tohoto zákona; **uplynutím této doby nebo zápisem do seznamu znalců** podle tohoto zákona ve stejném oboru a odvětví dosavadní znalecké oprávnění zaniká.

Obory a odvětví dle předcházejícího zákona

- Znalec, znalecká kancelář a znalecký ústav podle § 46 a 47, kteří získali oprávnění k výkonu znalecké činnosti podle zákona č. 36/1967 Sb., **mají oprávnění vykonávat znaleckou činnost pro stejné obory, odvětví a specializaci**, pro které získali oprávnění k výkonu znalecké činnosti podle zákona č. 36/1967 Sb.
- Problém „specializace“?
- Problém „přejmenování“?

Seznam znalců???

- „Starý“ seznam znalců – existuje vůbec?
- Fakticky ano:
- „datalot“

TEL: 221 771 111, FAX: 224 717 741 v yseřilalubna 10, 120 10 Praha 2

Ministerstvo spravedlnosti České republiky

Evidence znalců a tlumočnicků

Výběr podle specializace

Znalec Tlumočnick

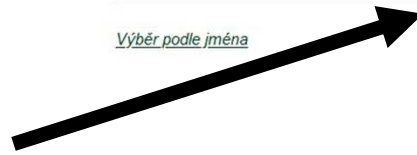
Obor / odvětví
Specializace
Kraj

Smazat formulář

[Výběr podle jména](#)

- Všechny obory
- . Výroba rostlinná
- . Výroba živočišná
- . Zemědělská odvětví různá
- SOCIÁLNÍ VĚDY
- . Politologie
- ARCHIVNICTVÍ (2021)
- . Archiválie, archivní fondy a archivní sbírky (2021)
- BEZPEČNOST PRÁCE A ERGONOMIE (2021)
- . Bezpečnost práce (2021)
- . Ergonomie (2021)
- BIONIKA A BIOTECHNIKA (2021)
- . Bionika (2021)
- . Biotechnika (2021)

Nový seznam?

„Nový“ seznam znalců?

- Fakticky ve „full verzi dle zákona“ neexistuje, zákon jeho existenci ale předpokládá...
- Datalot „nový seznam“ obsahuje, ale je prázdný, nicméně bude naplňován „novými“ znalci...
- Důvodová zpráva předpokládá paralelní existenci dvou seznamů...
- Problém „překlápění“
- Kde je „starý znalec“ vlastně zapsán?
- Ve „starém“ seznamu, v „novém“ seznamu, „dočasně v novém“ seznamu?

Důvodová zpráva k § 46

- Po přechodnou dobu budou znalci zapsáni v oboru, odvětví a případně ve specializaci, ve které byly zapsáni přede dnem nabytí účinnosti tohoto zákona. Budou tedy teoreticky existovat dva seznamy, jeden, který bude po dobu pěti let veden podle starého zákona a nový seznam znalců, který bude již respektovat nová pravidla, stanovené obory a odvětví
- ???
- *(Hanák)*

Jak má vypadat znalecká doložka?

- Dle zákona obsahuje znalecká doložka označení seznamu, v němž je znalec zapsán, **označení oboru a odvětví, případně specializace** a číslo položky pod kterou je znalecký posudek zapsán v evidenci znaleckých posudků
- Seznam je sporný a evidence znaleckých posudků neexistuje
- Pro vedení „starých znaleckých deníků“ neexistuje právní podklad
- Doložka tedy prakticky může vypadat jakkoliv a pokud obsahuje alespoň odbornost znalce, nemůže být insuficientní (srovnej prováděcí vyhlášku)

Licenční řízení

- Žádost o zápis (nikoliv o jmenování)
- Správním orgánem výhradně ministerstvo
- Krucióální je splnění podmínky **odborné způsobilosti**:
- vzdělání v **magisterském** studijním programu, pokud lze (v minulosti navrhováno doktorské studium)
- **5 let** odborné praxe (nebo 7, 10 let?) **bezprostředně** předcházející zápisu (přerušení?)
- Jiné osvědčení odborné způsobilosti (u lékařů specializovaná či zvláštní specializovaná způsobilost)
- Osvědčení profesní komory zřízené ze zákona
- Vstupní zkouška

Vstupní zkouška – obecná část

- Účelem je ověření znalosti právních předpisů upravujících výkon znalecké činnosti a řízení, v nichž se znalecká činnost vykonává a náležitostí znaleckého posudku
- Skládají všichni žadatelé bez výjimky
- Vydán studijní materiál
- Zkouška formou testu na počítači, možno použít právní informační systém (ASPI, Codexis)
- 75 % správných odpovědí (90 min), při neúspěchu možno nesprávné odpovědi odůvodnit (60 min)

Vstupní zkouška – zkušenosti

- Aktuálně prošlo zkouškou 13 žadatelů ve dvou termínech, 11 uspělo

Spisová značka	Test	Případová studie	Výsledek	Poznámky
51/2019-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	
92/2021-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	
1812/2021-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	
2281/2021-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	
1061/2021-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	po posouzení doplnění odpovědi
2024/2021-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	po posouzení doplnění odpovědi
300/2021-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	po posouzení doplnění odpovědi
63/2020-OINS-SZN	uspel	-	Uspěl	po posouzení doplnění odpovědi
340/2021-OINS-SZN	neuspel	-	Neuspěl	po posouzení doplnění odpovědi

Vstupní zkouška – zvláštní část

- Komise jmenovaná ministrem, nejméně tříčlenná (Poradní sbory)?
- Předmětem je zejména schopnost vypracovat znalecký posudek a znalosti z oboru a odvětví, případně i specializaci
- Předkládá se zkušební znalecký posudek na vlastní zadání žadatelem (po jeho schválení)
- **Zvláštní část vstupní zkoušky prominuta dosavadním znalcům (5 let)**

Osvědčení profesní komory

- Získání osvědčení o odborné způsobilosti vydané příslušnou komorou zřízenou ze zákona, jde-li o znalecké odvětví v odbornostech, ve kterých o odbornost a etiku výkonu povolání dbá profesní komora zřízená zákonem (§ 8/1d zák.)
- Ministerstvo stanoví vyhláškou výčet oborů a odvětví...pro které je nutno doložit osvědčení vydané profesní komorou... včetně uvedení toho, o jakou komoru se jedná...

Osvědčení profesní komory

- Důvodová zpráva:
- Typicky se tak bude jednat například o Českou lékařskou komoru, která bude vydávat osvědčení pro obor zdravotnictví... Co se týče bližších podmínek pro získání těchto osvědčení, předpokládá se jejich úprava stavovskými předpisy jednotlivých profesních samospráv. Inspirací může být úprava primářské licence v Licenčním řádu České lékařské komory...
- *Problém připomínkového řízení (NOZ, dva znalci u pitvy)*

Osvědčení profesní komory

- Vyhl. č. 505/2020 Sb.: pouze Česká komora architektů a Česká komora autorizovaných inženýrů a techniků činných ve výstavbě
- Medicínské komory chybí, výmaz během připomínkového řízení
- MZ ČR: vyžadovat po soudních znalcích splnění podmínek pro vydání osvědčení ČLK pro výkon funkce primáře by bylo diskriminací
- Předsednictvo ČLK nesouhlasí a pověřilo právní kancelář k přípravě podnětu k Nejvyššímu správním soudu s žádostí o přezkum zákonnosti vyhlášky č. 505/2004 Sb. (usnesení z 23.7.2021)

Praktické dopady licenčního řízení

- Přípravné vzdělávání (znalecké minimum)
- Právní nárok na jmenování
- Doplnění osvědčení profesních komor do vyhlášky?
- Ztráta odborné způsobilosti (viz § 14 zákona – zánik oprávnění), pětiletá praxe?
- Nečinnost znalce (3 posudky/5 let), ústavní konformita? (Křístek)
- Slib znalce, lhůta?

Nové náležitosti znaleckých posudků

Posudek musí být úplný, pravdivý a přezkoumatelný § 28/1 zák.

AIO, 2017, Vol. 12, No. 1

PŘÍČINY OBTÍŽNÉ PŘEZKOUMATELNOSTI ZNALECKÝCH POSUDKŮ¹

The Causes of the Difficulty in the Verification of Expert Opinions

Jiří Závora

ZÁVORA, Jiří. Příčiny obtížné přezkoumatelnosti znaleckých posudků. *Acta Iuridica Olomucensia*, 2017, Vol. 12, No. 1, s. 120–149.

Formalizace znaleckého posudku

- V předmětné publikaci je vysoce teoreticky zdůvodněno, proč členění posudků dle dosavadního zákona neumožňuje zajistit přezkoumatelnost posudku
- Je navrženo nové členění, které bylo prakticky identicky převzato do obecně závazných právních předpisů
- Budou posudky dle nové právní úpravy lépe přezkoumatelné?

Odměňování znalců

- **Dosavadní úprava**
100 – 350 Kč/hod

- **Projednávání zákona**
 - 300 – 550 Kč/hod
 - Zdravotnictví 400 – 650 Kč/hod.
 - Znalecké ústavy 500 – 750,- Kč/hod.

- **Připomínkové řízení k vyhlášce**
 - 350 – 600 Kč/hod
 - 250 – 500 Kč/hod (přechodně v roce 2021)

- **Skutečnost**
300 – 450 Kč/hod.

Závěr

- Doba od nabytí účinnosti je poměrně krátká
- Doposud nedošlo k plnému aplikování zákona ze strany správního orgánu
- Některé problematické body nové právní úpravy se zřejmě projeví později
- Rizikem je chronické podfinancování znaleckého sektoru

Děkuji za pozornost!

